

החטיבה לשומה וביקורת
מחלקת שומת פרט
ת"ד 1170 טלפון: 02-6559559
ירושלים, פקס: 02-6559498

ז' טבת, תשס"ה
19 דצמבר, 2004

מספרנו: 2600304

אל
המעבידים ולשכות השירות

הנדון: דוגמאות לחישוב הזיכוי עפ"י סעיף 45 לפקודה בשנת המס 2004 בלבד

1. כללי
ביום 1.11.04 פורסמה הנחיה בענין התיקון בחוק הפיקוח על עסקי ביטוח, אשר במסגרתו נעשו מספר תיקונים בפקודת מס הכנסה. בהנחיה פורטו, בין היתר, התיקונים בסעיף 45 לפקודה.
קיבלנו פניות חוזרות ונשנות באשר לחישוב הזיכוי עפ"י סעיף 45 לפקודה בשנת המס 2004, בשל הוראת המעבר המתייחסת להפרשות לקרן גרעונית, אשר בגינה זכאי יחיד לקבל זיכוי מוגדל בשל הפקדותיו כעמית שכיר.
להלן נביא את עקרונות החישוב ומספר דוגמאות ליישום.

2. עקרונות החישוב
א. תקרת ההכנסה המזכה בשנת המס 2004 הינה 118,800 ש"ח, והיא תחול לגבי כל סוגי הקופות.
ב. תקרת סכומי הפרשות (בכפוף לסכום ההפקדה) אשר בעדם יינתן זיכוי, שווה לסכום כל אלה (1 + 2):
(1) הנמוך שבין:
(א) הכנסת העבודה כשהיא מוכפלת ב- 7%.
(ב) 8,316 (= 7% * 118,800).
(2) אם הכנסת העבודה נמוכה מ- 118,800 ש"ח ויש הכנסה שאינה מעבודה, הנמוך שבין:
(א) סך כל ההכנסה החייבת בניכוי הכנסת העבודה, כשהתוצאה מוכפלת ב- 5%.
(ב) 118,800 ש"ח בניכוי הכנסת העבודה, כשהתוצאה מוכפלת ב- 5%.
ג. תקרת סכומי הפרשות לביטוח חיים, לקופת גמל שאינה קרן גרעונית ולקופת גמל שהיא קרן גרעונית (כעמית עצמאי) לא תעלה על הנמוך שבין אלה:
(1) 5% מההכנסה החייבת.
(2) 5,940 ש"ח (= 5% * 118,800).

ד. סדר ההפרשות לענין חישוב הזיכוי הממצה את זכות הניצול בצורה אופטימלית, בכפוף לתקרות לעיל יהיה כדלקמן:

1. הפרשה לקרן פנסיה גרעונית כעמית שכיר, במסגרת תוכנית פנסיה מקיפה.
2. הפרשה לקרן פנסיה חדשה או לקרן פנסיה גרעונית כעמית עצמאי, והכל במסגרת תוכנית פנסיה מקיפה.
3. הפרשה לקרן פנסיה גרעונית, כעמית שכיר, במסגרת תוכנית פנסיה שאיננה מקיפה.
4. הפרשה לקרן פנסיה חדשה או לקרן פנסיה גרעונית כעמית עצמאי, במסגרת תוכנית פנסיה שאיננה מקיפה, הפרשה לקופת גמל והפרשה לביטוח חיים.

ה. יש להתחשב בסכום המזערי הקבוע בסעיף 45א(ד) לפקודה (1,632 ש"ח).

דוגמאות

3.

3.1 דוגמא א'

נתונים:

הכנסת עבודה – 144,000 ש"ח.

הפרשה לקרן פנסיה גרעונית כעמית שכיר, במסגרת תוכנית פנסיה מקיפה – 3,600 ש"ח.

הפרשה לקרן פנסיה חדשה במסגרת תוכנית פנסיה מקיפה – 4,800 ש"ח.

דוגמא זו תוסבר בפרוטרוט. היישום של הדוגמאות העוקבות הוא באותו אופן.

חישוב:

(א) תקרה כללית - $\text{Min} \{ 144,000 ; 118,800 \} * 7\% = 8,316$
נתון זה מחשב את הסכום המירבי שבגיננו ניתן לקבל זיכוי [כמובן, כפוף לעובדה שההפקדה הינה לקרן גרעונית כעמית שכיר].

(ב) תקרה לגבי קרן פנסיה חדשה – $\text{Min} \{ 144,000 ; 118,800 \} * 5\% = 5,940$
נתון זה מחשב את הסכום המירבי שבגיננו ניתן לקבל זיכוי [בהתעלם מהפקדות לקופה גרעונית כעמית שכיר].

(ג) חישוב הזיכוי –

1. $3,600 * 35\% = 1,260$
נתון מחושב זה הוא סכום הזיכוי, והסכום שבגיננו ניתן לקבל זיכוי בגין הפקדה לקרן גרעונית כעמית שכיר.

2. $\text{Min} \{ 4,800 ; 5,940 ; (8,316 - 3,600) \} * 35\% = 1,651$
נתון מחושב זה הוא סכום הזיכוי והסכום המירבי שניתן לקבל בגינו זיכוי בשל הפקדה שאיננה הפקדה לקרן גרעונית כעמית שכיר. נתון זה הוא הנמוך מבין:

א. סכום ההפקדה בפועל.

ב. סכום ההפקדה המירבי שבגיננו ניתן לקבל זיכוי בגין הפקדות שאינן לקרן גרעונית כעמית שכיר.

ג. יתרת הסכום שנותרת מסכום ההפקדה המירבי שניתן לקבל בגינו זיכוי בשל הפקדה לקרן גרעונית כעמית שכיר. מובהר כי אם סכום זה (היתרה) עולה על הסכום שמפורט בסעיף ב' לעיל, הזיכוי יינתן לפי הסכום הנמוך מביניהם.

סה"כ זיכוי: $1,260 + 1,651 = 2,911$

.3.2

דוגמא ב'

נתונים:

הכנסת עבודה – 144,000 ש"ח.

הפרשה לקרן פנסיה גרעונית כעמית שכיר, במסגרת תוכנית פנסיה מקיפה – 2,400 ש"ח.

הפרשה לביטוח חיים – 6,000 ש"ח.

חישוב:

(א) תקרה כללית - $\text{Min} \{ 144,000 ; 118,800 \} * 7\% = 8,316$

(ב) תקרה לגבי ביטוח חיים – $\text{Min} \{ 144,000 ; 118,800 \} * 5\% = 5,940$

(ג) חישוב הזיכוי –

1. $2,400 * 35\% = 840$

2. $\text{Min} \{ 6,000 ; 5,940 ; (8,316 - 2,400) \} * 25\% = 1,479$

סה"כ זיכוי: $840 + 1,479 = 2,319$

.3.3

דוגמא ג'

נתונים:

הכנסת עבודה – 72,000 ש"ח.

הכנסה שלא מעבודה – 72,000 ש"ח.

הפרשה לקרן פנסיה גרעונית כעמית שכיר, במסגרת תוכנית פנסיה מקיפה – 5,040 ש"ח.

הפרשה לביטוח חיים – 3,600 ש"ח.

חישוב:

א. תקרה כללית –

$\text{Min} \{ 118,800 ; 72,000 \} * 7\% + \text{Min} \{ 72,000 ; (118,800 - 72,000) \} * 5\% = 7,380$

ב. תקרה לגבי ביטוח חיים – $\text{Min} \{ 144,000 ; 118,800 \} * 5\% = 5,940$

ג. חישוב הזיכוי -

1. $5,040 * 35\% = 1,764$

2. $\text{Min} \{ 3,600 ; 5,940 ; (7,380 - 5,040) \} * 25\% = 585$

סה"כ זיכוי: $1,764 + 585 = 2,349$

3.4

דוגמא ד'

נתונים:

הכנסת עבודה – 72,000 ש"ח.

הכנסה שלא מעבודה – 72,000 ש"ח.

הפרשה לקרן פנסיה גרעונית כעמית שכיר, במסגרת תוכנית פנסיה מקיפה – 3,600 ש"ח.

הפרשה לביטוח חיים – 6,000 ש"ח.

חישוב:

א. תקרה כללית –

$$\text{Min}\{118,800;72,000\} * 7\% + \text{Min}\{72,000;(118,800-72,000)\} * 5\% = 7,380$$

ב. תקרה לגבי ביטוח חיים – $\text{Min}\{144,000;118,800\} * 5\% = 5,940$

ג. חישוב הזיכוי –

1. $3,600 * 35\% = 1,260$

2. $\text{Min}\{6,000 ;5,940 ;(7,380 - 3,600)\} * 25\% = 945$

סה"כ זיכוי: $1,260 + 945 = 2,205$

3.5

דוגמא ה'

נתונים:

הכנסת עבודה – 72,000 ש"ח.

הכנסה שלא מעבודה – 72,000 ש"ח.

הפרשה לקרן פנסיה גרעונית כעמית שכיר, במסגרת תוכנית פנסיה מקיפה – 1,200 ש"ח.

הפרשה לביטוח חיים – 12,000 ש"ח.

חישוב:

א. תקרה כללית –

$$\text{Min}\{118,800;72,000\} * 7\% + \text{Min}\{72,000;(118,800-72,000)\} * 5\% = 7,380$$

ב. תקרה לגבי ביטוח חיים – $\text{Min}\{144,000 ;118,800\} * 5\% = 5,940$

ג. חישוב הזיכוי –

1. $1,200 * 35\% = 420$

2. $\text{Min}\{12,000 ;5,940 ;(7,380 - 1,200)\} * 25\% = 1,485$

סה"כ זיכוי: $420 + 1,485 = 1,905$

3.6

דוגמא ו'
נתונים:

הכנסת עבודה – 72,000 ש"ח.
הכנסה שלא מעבודה – 72,000 ש"ח.
הפרשה לקרן פנסיה גרעונית כעמית שכיר, במסגרת תוכנית פנסיה מקיפה – 1,200 ש"ח.
הפרשה לקרן פנסיה חדשה כעמית שכיר, במסגרת תוכנית פנסיה מקיפה – 1,250 ש"ח.
הפרשה לקרן פנסיה גרעונית כעמית עצמאי, במסגרת תוכנית פנסיה מקיפה – 13,200 ש"ח.
הפרשה לביטוח חיים – 6,000 ש"ח.

א. תקרה כללית -

$$\text{Min}\{118,800; 72,000\} * 7\% + \text{Min}\{72,000; (118,800 - 72,000)\} * 5\% = 7,380$$

ב. תקרה לקרן חדשה וקרן גרעונית כעמית עצמאי וביטוח חיים -

$$\text{Min}\{144,000; 118,800\} * 5\% = 5,940$$

חישוב הזיכוי -

$$1,200 * 35\% = 420 \quad .1$$

$$\text{Min}\{(1,250 + 13,200); 5,940; (7,380 - 1,200)\} * 35\% = 2,079 \quad .2$$

3. לא יינתן זיכוי בגין הפרשה לביטוח חיים, הואיל וכבר עד שלב זה נוצלה מלוא התקרה.

$$420 + 2,079 = 2,499 \quad \text{סה"כ זיכוי:}$$

3.7

דוגמא ז'
נתונים:

הכנסת עבודה – 72,000 ש"ח.
הכנסה שלא מעבודה – 72,000 ש"ח.
הפרשה לקרן פנסיה גרעונית כעמית שכיר, במסגרת תוכנית פנסית יסוד – 1,200 ש"ח.
הפרשה לקרן פנסיה חדשה כעמית שכיר, במסגרת תוכנית פנסיה מקיפה – 1,250 ש"ח.
הפרשה לקרן פנסיה גרעונית כעמית עצמאי, במסגרת תוכנית פנסיה מקיפה – 13,200 ש"ח.
הפרשה לביטוח חיים – 6,000 ש"ח.

חישוב:

(א) תקרה כללית -

$$\text{Min}\{118,800; 72,000\} * 7\% + \text{Min}\{72,000; (118,800 - 72,000)\} * 5\% = 7,380$$

(ב) תקרה לקרן חדשה וקרן גרעונית כעמית עצמאי וביטוח חיים -

$$\text{Min}\{144,000; 118,800\} * 5\% = 5,940$$

(ג) חישוב הזיכוי -

$$\text{Min}\{(1,250 + 13,200); 5,940; 7,380\} * 35\% = 2,079 \quad .1$$

הערה: התקרה הרלוונטית הינה תקרה (ב) לעיל.

$$\text{Min}\{1,200; (7,380 - 5,940)\} * 25\% = 300 \quad .2$$

ולא יינתן זיכוי בגין הפרשה לביטוח חיים, בשל מיצוי מלוא התקרה.

$$2,079 + 300 = 2,379 \quad \text{סה"כ זיכוי:}$$

לתשומת לב: לא הופקדו סכומים לקרן גרעונית, פנסיה מקיפה, כעמית שכיר.

3.8

דוגמא ח'
נתונים:

הכנסת עבודה – 100,000 ש"ח.
הכנסה שלא מעבודה – 30,000 ש"ח.
הפרשה לקרן פנסיה גרעונית כעמית שכיר, במסגרת תוכנית פנסיה מקיפה – 1,000 ש"ח.
הפרשה לקרן פנסיה חדשה כעמית שכיר, במסגרת תוכנית פנסיה מקיפה – 6,000 ש"ח.

חישוב:

א. תקרה כללית – $7,940 = \text{Min}\{118,800; 100,000\} * 7\% + \text{Min}\{30,000 ; (118,800 - 100,000)\} * 5\%$

ב. תקרה לגבי קרן חדשה – $5,940 = \text{Min}\{118,800; 130,000\} * 5\%$

ג. חישוב הזיכוי –

1. $1,000 * 35\% = 350$

2. $\text{Min}\{6,000 ; 5,940 ; (7,940 - 1,000)\} * 35\% = 2,079$

סה"כ זיכוי: $350 + 2,079 = 2,429$

3.9

דוגמא ט'
נתונים:

הכנסת עבודה – 90,000 ש"ח.
הכנסה שלא מעבודה – 20,000 ש"ח.
הפרשה לקרן פנסיה גרעונית כעמית שכיר, במסגרת תוכנית פנסיה מקיפה – 3,000 ש"ח.
הפרשה לביטוח חיים – 7,000 ש"ח.

חישוב:

א. תקרה כללית –

$7,300 = \text{Min}\{118,800; 90,000\} * 7\% + \text{Min}\{20,000; (118,800 - 90,000)\} * 5\%$

ב. תקרה לגבי ביטוח חיים – $5,500 = \text{Min}\{110,000; 118,800\} * 5\%$

ג. חישוב הזיכוי –

1. $3,000 * 35\% = 1,050$

2. $\text{Min}\{7,000 ; 5,500 ; (7,300 - 3,000)\} * 25\% = 1,075$

סה"כ זיכוי – $1,050 + 1,075 = 2,125$

הערות

מרבית הדוגמאות שהובאו לעיל הינן על-פי בקשתן של לשכות שירות לחישובי שכר. נראה לנו כי הדוגמאות נותנות פיתרון למגוון רב של סוגיות.

אם עדיין ישנן אי בהירויות בנוגע לאופן החישוב בשנת המס 2004, ניתן לפנות בכתב למחלקת שומת פרט. אם יצטברו מספר פניות שמחייבות הבהרה נוספת נעדכנכם בהקדם.

בכבוד רב

פואד ג'ודום, ר"ח
מנהל תחום בכיר
(שומה-פרט) (בפועל)

העתק: מר שוקי ויטה, ר"ח, סמנכ"ל בכיר לשומה וביקורת
מר אילי פיטרמן, ר"ח (משפטן), מנהל אגף בכיר שומה וביקורת
מר צביקה משבנק, מנהל תחום קופ"ג, מחלקה מקצועית